

Kaupunkiseutusuunnittelun uudet mallit -vertaistuki ja hyvät käytännöt hankkeen aloituswebinaari 1.4.2022, klo 10.30–12

muistiinpanot

1. MAL-verkoston puheenjohtajan tervehdys, Anne Jarva, KL

2. Ympäristöministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön edustajat Kaisa Mäkelä ja Hanna Perälä esittelivät valtion näkökulmia kaupunkiseudulliseen suunnitteluun.

Esityksessä tuotiin esiin kaupunkiseudullisen suunnittelun valtakunnallista ja kaupunkiseudullista merkitystä kaupunkiseutujen toimivuuden, taloudellisuuden, elinvoimaisuuden ja kestävyys sekä ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen kannalta. Mainittiin myös vaikutus ihmisten arkeen ja kestävyys.

-Odotetaan vahvistavan kaupunkiseudullista yhteistyötä ja parantavan luottamusta kuntien välillä. Tärkeää muun muassa yhteisvastuullinen asuntopolitiikka, ilmastonmuutoksen torjunta ja siihen sopeutuminen sekä kestävä yhdyskuntarakenne ja rakennetun ympäristön energiatehokkuus. Myös elinympäristön hyvä laatu tulisi olla vahvemmin huomioitu.

Kerrottiin yleisesti myös liikennejärjestelmäsuunnittelun, MAL-sopimusten ja kaupunkiseudullisen suunnittelun yhteyksistä.

3. Hankkeen kuvaus, Mervi Hemminki, KL

Kerrottiin hankkeen tausta, kokoonpano, tavoitteet, toteutus ja jatkoaskeleet.

4. Kolmen kaupunkiseudun kommentit ja ajankohtaiskatsaus suunnitteluun

- **Kotka, Pauli Korkiakoski, yleiskaavoittaja**
  - Kaupunkiseudullisessa yhteistyössä mukana Kotka, Hamina, Pyhtää, Virolahti ja Miehikkälä
  - Seudullista yhteistyötä koordinoi KASSU-työryhmä (kuntien MAL-asiantuntijat)
  - Käytössä seudullinen kehityskuva ja seudun yhteinen strateginen yleiskaava
  - yleiskaavassa ja seutuyhteistyössä korostuu MAL-yhteensovittaminen ja elinkeinoelämän kehittäminen
  - suunnittelun kautta muodostuu foorumi seudulliselle yhteistyölle
- **Lahti, Olli Alho, kaupunkikehitysjohtaja**
  - Kaupunkiseudullisessa yhteistyössä mukana Lahti, Asikkala, Iitti, Orimattila, Heinola, Hollola, Kärkölä ja Päijät-Hämeen liitto
  - vahvasti vaikuttava tekijä suunnitteluun on Lahden hiilineutraalisuustavoite 2025
  - päivitetään parhaillaan kaupunkiseutusuunnitelmaa, valmistelu yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa pilotoiden KRL ehdotusta kaupunkiseutusuunnitelmasta
  - myös rakennemallin päivitys menossa (koskee Padasjokea, Sysmää ja Hartolaa, eli maaseudun kunnat, jotka eivät kuulu MAL-sopimuksiin)
  - Rakennemalli toimii hyvänä pohjana pohjoisten kuntien yleiskaavan laadinnalle sekä kokonaisuuskaavan uudistamiselle, joka on tarkoitus käynnistää kaupunkiseutusuunnitelman ja rakennemallin valmistuttua.
  - MAL-sopimuskaupunkiseutu: MAL-sopimus velvoittaa laatimaan KSS
  - Kaupunkiseutusuunnitelmalla on määrä sovittaa yhteen seudun yhdyskuntarakenteen, liikennejärjestelmän ja viherrakenteen kehittämisen periaatteet pitkällä aikavälillä. Myös

lyhyemmän aikavälin konkreettisia toimenpiteitä on kaupunkiseutusuunnitelmassa mahdollista osoittaa.

-asukkaiden ja kesäasukkaiden osallistamista kyselyillä ja kesätoreilla

-elinkeinoelämän toimijoille kysely ja tilaisuudet sekä valtuutettujen osallistamista

<https://phliitto.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=121edfec9a924e998ae93d908ad0da49>

- **Tampereen kaupunkiseutu, Päivi Nurminen, seutujohtaja**

-seudullinen organisaatio, joka koordinoi kaupunkiseutusuunnittelua ja -yhteistyötä

- Kaupunkiseudullisessa yhteistyössä mukana Tampere, Ylöjärvi, Nokia, Pirkkala, Lempäälä, Kangasala, Vesilahti, Orivesi

-saumaton yhteistyö jo 15 v. ajan 8 kunnan välillä

-kaupunkiseutu toiminnallisena alueena yli kuntarajojen

-rakennesuunnitelman päivitys menossa

-seutustrategia ja MAL-sopimus

-innovatiiviset osallistamismenettelyt, kaupunkilaispaneeli

-palvelujen ja elinkeinojen sijoittuminen, edellytykset ja saavutettavuus

-maankäytön suunnittelun ja liikenteen suunnittelun kytkentä

Muita esimerkkejä tilaisuudessa mainituista kaupunkiseudullisista suunnitelmista

- Jyväskylä MAL-kehityskuvatyö (rakennemalli XXXX)

-Jyseli-hanke seudun liikennejärjestelmäsuunnitteluun liittyen

- Kuopio Kaupunkiseutusuunnitelma

Keskustelussa osallistamisesta

Kuultiin esimerkkejä kaupunkilaisten osallistamisesta. Moni myös painotti, että on tärkeää osallistaa päättäjiä ja tiedottaa suunnitelmien valmistelusta. Päättäjien sitouttaminen jo varhaisessa vaiheessa kaupunkiseudulliseen suunnitteluun koettiin tärkeäksi. Myös elinkeinotoimijoiden osallistaminen koettiin tärkeäksi ja sitä on tehty erilaisin kyselyin useilla seuduilla.

Vuorovaikutus ja keskustelu kaupunkiseutujen ja valtion välillä koettiin myös erityisen tärkeäksi ja kaupunkiseudut olivat odottavaisina hankkeen annista tällä saralla.

Muuta

hanke sai hyvin positiivisen vastaanoton ja seuraavat kaupunkiseudut ovat ilmaisseet kiinnostuksen olla mukana hankkeessa case-seutuina

- Joensuu
- Kuopio
- Kotka-Hamina
- Lahti
- Tampere
- Oulu
- Helsinki

Mentimeter-tulokset omana tiedostonaan